

Psychiatrische problemen bij cliënten

Hoe gaat de dietist daarmee om?

Jolanda Regout

Programma

- Inleiding
- Communicatie
- Praktijkvoorbeelden (waan, eten weggooien of weigeren)
- Voorbeeld omgangslijn
- casus

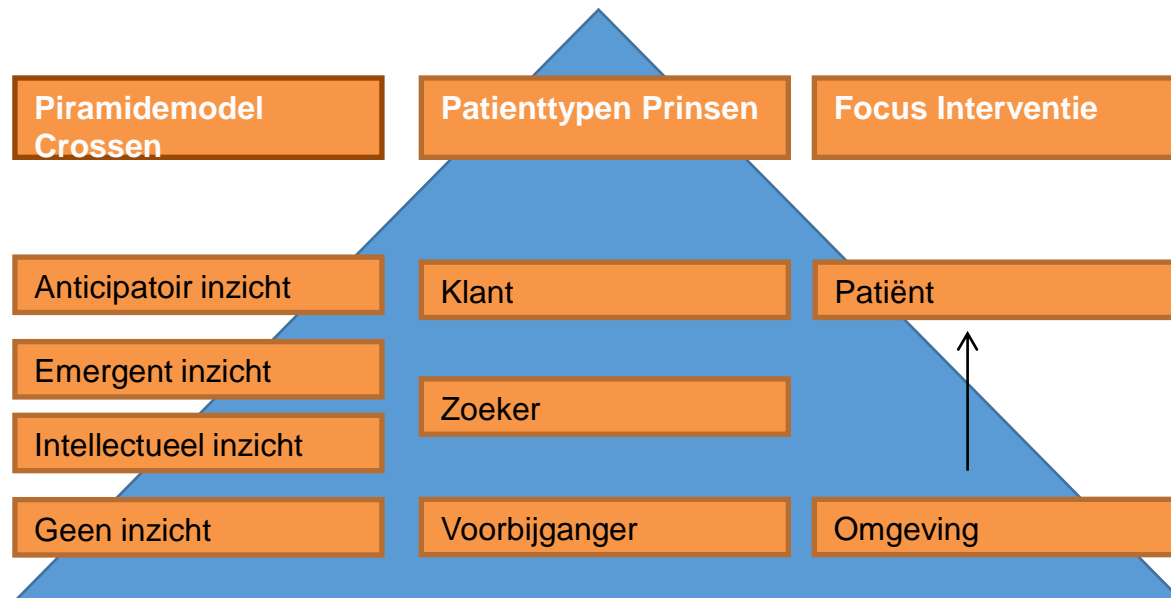

Welke communicatie mogelijk?

- Samenwerking met andere disciplines
- Overleg met zorg, cliënt of beiden?
- Aanpak, tips en adviezen verschillen per cliënt
- Welk psychiatrisch beeld en welk effect op gedrag?

Ziekte-inzicht

Niveaus van ziekte-inzicht, kenmerken en focus behandeling

Motivatie voor verandering

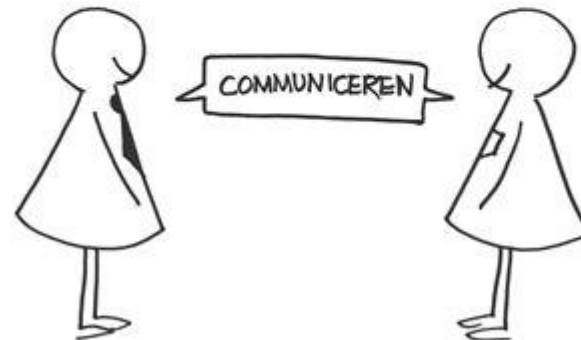
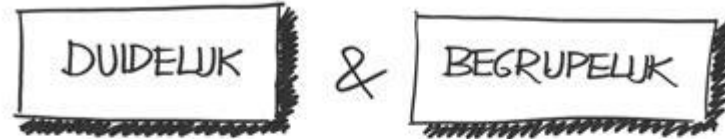
---

1. Voorbeschouwing (precontemplatie)
2. Overpeinzing (contemplatie)
3. Voorbereiding
4. Actie
5. Behoud van verandering

Aandachtspunten in communicatie

1. Wees concreet
2. Herhaal besproken onderwerpen
3. Hanteer eenvoudig taalgebruik en korte zinnen
4. Spreek in rustig tempo
5. Bied structuur

Breuken in de alliantie

- Goede alliantie niet vanzelfsprekend
- Visie van de cliënt doorslaggevend
- Niet uiten negatieve gevoelens
- Meningsverschil over doel, taak of band

Breuken in de alliantie: aanbevelingen

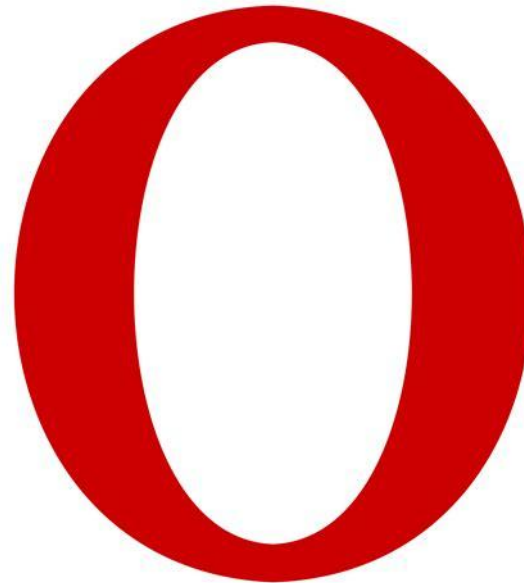
- Vraag door wat het probleem is
- Check of er een misverstand speelt
- Verken achterliggende behoeften en wensen
- Toon empathie en waardeer moed en openheid
- Wees niet defensief
- Verander taken of doelen zodat dit weer aansluit
- Pas benadering aan

Geagiteerd en agressief gedrag: De 10 O's

---

1. Overprikkeld
2. Overbelast
3. Overvraagd
4. Onbegrepen
5. Opgejaagd
6. Ontremd
7. Ontregeld
8. Overspannen
9. Overcompenseren
10. Overzicht verliezen

Controle door omgeving

- Bekrachten gewenst gedrag
- Agressief gedrag negeren
- Feedback kort, duidelijk en consequent, discussie mijden
- Response costs
- Time-out

Weigeren in huiskamer te eten

- Oorzaak achterhalen
  - > teveel prikkels? Druk? Dan wellicht op de kamer eten of eigen tafel
  - > routebeschrijving
  - > omgeving te beïnvloeden?

Verstoppen / weggooien / hamsteren

- In team worden vaak afspraken gemaakt, bijvoorbeeld
  - > bij de maaltijd aanwezig blijven
  - > elke dag check kisten kleding op resten
  - > voorzien in behoefte van het verzamelen

Angsten / wanen

- Waan: overtuiging van bepaalde ideeën wat niet op waarheid berust
- Wanen niet ontkennen
- Wanen niet bevestigen
- Probeer samen een oplossing te vinden:
  - > ziet de cliënt wormen op zijn bord, misschien lukt drinkvoeding dan wel?
- Soms kan medicatie helpen, wel alert zijn op risico ondervoeding

Hoe een vertrouwensband opbouwen

- Laat iemand in zijn waarde
- Toon interesse
- Laat zien dat je kennis van zaken hebt
- Leg uit dat je komt om te helpen en ondersteunen,
niet om te bepalen

Omgangslijn:

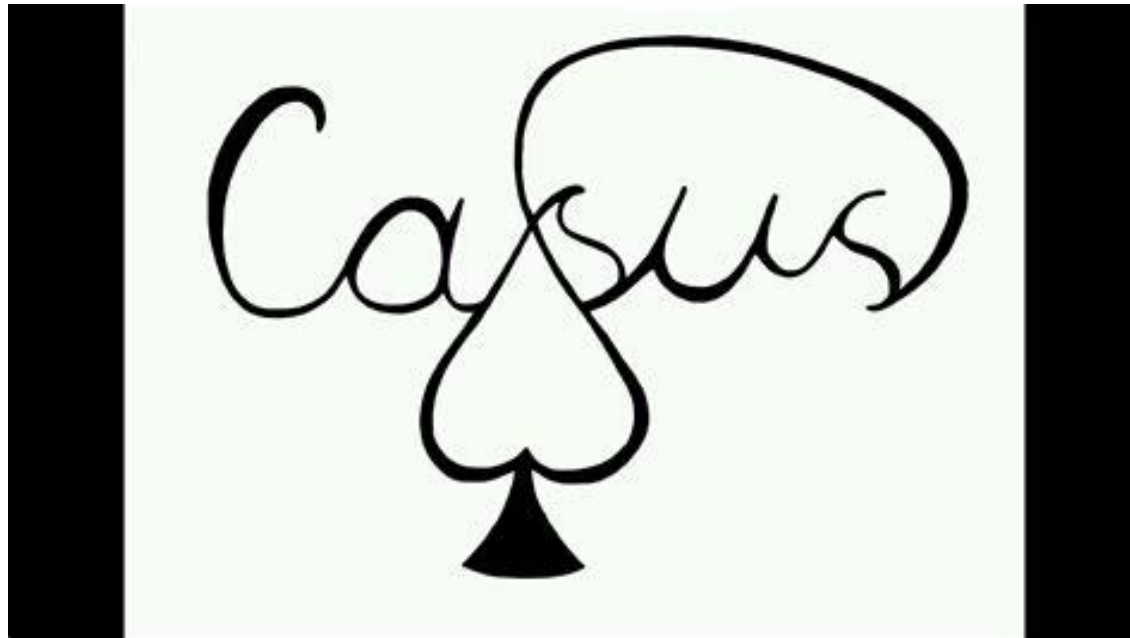

Achtergrondinformatie/ probleemanalyse:

komt van RIBW bipolaire stoornis, geheugenproblemen, apraktisch

Aandachtveld WAT omschrijving HOE actie

Benadering	<ul style="list-style-type: none"> - veel meegemaakt - tijd nodig om vertrouwen te winnen	<ul style="list-style-type: none"> - vast personeel - prikkelarme omgeving: eten op eigen kamer - rustige vriendelijke benadering
Gedrag	<ul style="list-style-type: none"> - uiting van boosheid	<ul style="list-style-type: none"> - naar eigen kamer - toezicht als niet mogelijk is
ADL	<ul style="list-style-type: none"> - geen hulp willen	<ul style="list-style-type: none"> - vaste douchedagen - gebruik geen "moeten"

Bedankt voor de aandacht.
Vragen?

Meer informatie?

mail naar dietisten@hetzand.nl

Jolanda Regout

